

BEDÖMNING KÄLLKRITIK – HISTORIA KURS 1b

1. Kunskap och förståelse. De första två frågorna testar förståelsen av en källa.

- *Målet är att kunna förstå historiska källor*

Bedömning fråga 1a: Den första frågan ber dig stödja ett påstående med hjälp av en text (källa). Du kan få tre poäng så naturligtvis måste minst tre stycken argument som stödjer påståendet finnas med i svaret. Du skall också visa hur du kommit fram till dessa argument. Detta gör du genom att stödja argumenten med citat direkt från texten (källan). Om du har tre klara argument som stödjer påståendet + tre stycken citat från texten (källan) som visar hur du kom fram till dessa argument så får du tre poäng. Det är en bra vana att minst ta upp fyra stycken argument med citat om något eller några argument inte har uttryckts klart eller inte stödjer påståendet.

Bedömning fråga 1b: Den andra delen av den första frågan är en tolkning av en bild, ofta en karikatyr. Du kan få två poäng så naturligtvis så måste du ha minst två stycken tolkningar av bilden i ditt svar. Här är det viktigt att du stödjer dessa tolkningar genom att tala om vad det är du ser i bilden som kan tolkas på detta sätt. Om det t.ex. finns namngivna personer så skall du kunna tala om vem som är vem i bilden och hur detta påverkar tolkningen. Notera att den korta text som talar om bakgrunden till bilden samt en eventuell kommentar eller bildrubrik är också en del av bilden och detta påverkar tolkningen av bilden. Precis som den första frågan så är det bra att ta med minst ett extra argument om någon av argumenten som tagits upp inte klart visar en möjlig tolkning.

2. Syntes och utvärdering. Den andra frågan kommer att be eleverna att diskutera en källa med de olika kriterier som finns inom källkritiken dvs. rimlighet/äkthet, tid/närhet, tendens och beroende – (en genomgång av källans ursprung, dess syfte, och slutligen dess värde och begränsningar).

- *Målet är att kunna tillämpa de olika källkritiska kriterierna för att utvärdera en historisk källa som bevis*

Bedömning fråga 2: Denna fråga kan ge dig 10 poäng. Svaret består av tre stycken olika delar – en presentation av den valda textens (källans) ursprung och syfte; en genomgång av texten (källan) enligt de källkritiska kriterier historiker använder (rimlighet/äkthet, tid/närhet, beroende och tendens) och slutligen en diskussion om värdet av den valda texten (källan) – värde och begränsningar. För att få full poäng så måste alla delarna finnas med! För varje saknas del så blir det poängavdrag. Den sista delen – en diskussion av källvärdet är så pass viktig att du förlorar ett flertal poäng om denna del inte finns med (eller är felaktig).

3. Kunskap och förståelse samt syntes och utvärdering. Den tredje frågan kommer att testa utvärdering av flera källor och viss kontextuell kunskap.

- *Målet är att kunna visa förståelse för historiska sammanhang*
- *Målet är också att kunna utvärdera och syntetisera bevis från flera historiska källor*

Bedömning fråga 3: Den sista frågan består oftast av ett påstående som skall utvärderas med hjälp av samtliga källor (tre stycken). Vid bedömningen av denna fråga så använder vi en bedömningsmatris (se nästa sida). **FOKUS** betyder att du har klart besvarat frågeställningen/påståendet med hjälp av samtliga källor (ofta ett ”Ja” eller ”Nej” samt en förklaring hur du kommit fram till detta svar). **KÄLLOR** visar hur väl du använt källorna för att besvara frågan/påståendet. **KÄLLKRITIK** visar att du också utvärderat de tre källorna (källvärdet enligt de olika källkritiska kriterierna) samt använt dig av denna kunskap då du diskuterat svaret på frågan/påståendet. **EGEN KUNSKAP** är den del som du läst dig till i läroboken samt det material som använts då vi studerat denna period. Notera att det inte är en upprepning av den kunskap du fått via de tre källorna. Slutligen är det viktigt att påpeka att det skall finnas en fokuserad slutsats som grundar sig i en diskussion som kommer från samtliga delar – källor; källkritik samt egen kunskap. Om denna diskussion ej finns med så kommer ett flertal poäng dras av.

RÄTTNINGSMATRIS – FRÅGA 3

Poäng	Nivåbeskrivningar			
	Fokus	Källor	Källkritik	Egen kunskap
11-15	Svaret är väl fokuserat på frågeställningen.	Tydliga hänvisningar görs till källorna och dessa referenser används effektivt som bevis för att stödja analysen.	En tydlig genomgång av de olika källkritiska kriterierna och dessa används effektivt för att stödja analysen.	Svaret visar exakt och relevant egen kunskap. Det finns en klar syntes av den egna kunskapen och källmaterialet.
6-10	Det finns ett generellt fokus på frågeställningen.	Hänvisningar görs till källorna, och dessa referenser används som bevis.	En genomgång av de olika källkritiska kriterierna men de används endast som referens i huvudtexten.	Den egna kunskapen saknar viss relevans eller noggrannhet. Det finns få eller inget försök att skapa en syntes mellan kunskap och källmaterial.
1-5	Svaret fokuserar inte på själva frågeställningen.	Hänvisningar till källorna görs, men på denna nivå kommer dessa referenser sannolikt att bestå av beskrivningar av innehållet i källorna snarare än användandet av källorna som bevis.	Någon/några källkritiska kriterier nämns men endast som en mer generell beskrivning av källan.	Det finns inte mycket egen kunskap i svaret och/eller där det finns egen kunskap så är den till stor del felaktig eller irrelevant.
0	Svaret når inte upp till någon av nivåbeskrivningarna ovan.	Svaret når inte upp till någon av nivåbeskrivningarna ovan.	Svaret når inte upp till någon av nivåbeskrivningarna ovan.	Svaret når inte upp till någon av nivåbeskrivningarna ovan.